

CERUCCIADA

PRODIMĂNII SIMULUUI

SĂPTĂMÂNAL DE ORIENTARE POLITICĂ ȘI SPIRITUALĂ

Director:
MIHAIL STELESCU

APARE JOIA
8 pagini 2 Lei

ANUL I, No. 4
Joi 13 Decembrie 1934

In țara în care nimeni nu se mai revoltă

Aceasta-i țara mea. Căci mor încolăciți de frig la colțuri de stradă energii umane și nimeni nu se obosește măcar să arunce o privire. Se svârcolesc în neputința găsirii unei pâini atâția tineri, ce ar creia minuni și nimeni nu țipă. Nedreptatea înăbușă respirația ca o negură deasupra de toamnă și nici un glas nu s'aude strigând după dreptate.

Nu confundați strigătele răgușite de clăcași plătiți, ce se agită la fiecare firmă de ziar cu cele ce ar trebui să fie izvoare din revoltă sinceră și din suferință.

Strigătul e o parodie, nu e o revoltă. Toți acești coriști ai moralei publice, sug și se îndesă ca niște purcei de lapte în jurul mamei celei bune, *democrația cu mamelele de aur*.

Revolta cinstită, titanică, vulcanică, care să impună respect prin glasul ei de tunet nu se aude în țara aceasta. Nu, nu e nevoie de revolta sângeroasă, ci de cea adânc sufletească.

De revolta care să zăgăduiască torentul nebuliei și al cruzimii actuale. Revolta care să unească, revolta care să înobileze, revolta care să doboare în svârcolirile neputinței pe clownii vieții politice, biete marionete dornice de un portofoliu, o limuzină și o tinichea în piept.

Mulți au crezut să poată găsi la o răscruce de drum pe marele revoltat, pe acela care să strige cu ecou de tunet suferința acestui neam, dar în acelaș timp să fie omul care să miște prin curajul său energii creatoare.

Nu l-au găsit. Revola era pițigăită și manifestată la adăpostul legiunilor de tineri care cădeau secerăți. Ei, da, într'adevăr, mânați de marea și sfânta revoltă.

Revolta lui era poză și atât. Ecolul unui glonte de revolver, slobozit într'un vătășel obscur de provincie nu e un gest, care să caracterizeze pe un salvator de neam.

Chiar dacă o propagandă bine montată te poate duce pe brațe de mii de oameni la achitare.

Atâta timp cât acest lucru se face precugetat și scontând

«gloria» e un târg sângeros, murdar și josnic.

Revolta! Țipătul comprimat ce poartă în el geamătul de agonie al unui neam nu poate sălășlui în sufletul unui om nevolnic și fricos în fața unei izbucniri de mișcare ilegală, dar nu teroristă.

• E condamnabil de întregul sistem actual un astfel de gest revoltat.

Nu pânda și pirateria politică, nu faima creiată prin lovituri, nu montări, nu teatru, ci sbucium, luptă dreaptă și cinstită, riscantă, da, dar eroică.

De ce tac azi și dorm mari noștri agitatori de masă? Tactică? Diplomatie? Nu! Lașitate se numește aceasta. Marii vițeji s'au intimidat de stările de asediu?

Tace și rabdă așteptând iar pertractări cu cabinetele ministeriale, deoarece în ei nu sălășluiesc revoluționarii necesare salvării acestei nații.

Toată lumea cascadează gura la un Benteiu, la Skoda, la intrigile partidului Național Țărănesc, la toată minciuna svârbită în paginile cotidianelor susținute de toate lipitorile acestui neam, lipitori cu sânge străin dar vai și atât de mulți cu sânge de-al nostru, sânge de român.

Unde e Țipătul de disperare care să disloce din loc forțele morale ale acestui neam ce au rămas înlemnite de groaza ce le-o inspiră murdăria în care trăim?

Unde?

Da, domnilor dela cenzură, da domnilor cu starea de asediu, n'auziți în sufletele voastre cum țipă strigătul dreptății? Lăsați foarfeca, lăsați baioneta, haide! Curajul strigătului cine-l are? E doar pentru țară, pentru credință, pentru neam, pentru noi toți. Eu țip. M'aude cineva în țara în care nimeni nu se mai revoltă?

MIHAIL STELESCU

Mentalitatea distructivă a inteligenților

de CONST. BARCAROIU

Acest articol mi-a fost inspirat, în urma mai multor conorbiri, pe cari le-am avut cu diverși inși, — reprezentativi ai așa zisei intelectualități românești, cari se dirijau în a toate cunoscători, dar a căror înspăimântătoare lipsă de gândire și aprofundare a naturii unor fenomene sau lucruri, constituiesc încă una din răcile, cari subminază viața noastră socială.

Una din aceste răcile este odiosul boicot împotriva țăranilor.

Pe ce își întemeiază inteligenții, acest boicot? Pe motivul, că țărani ar fi răi, bețivi, proști și în acelaș timp hoți.

Presupunând, că toate aceste ar fi adevărate, datorită căror cauze există această stare lamentabilă de lucruri? Și intrucât sânt țărani de vină?

Sa privim problema în completul ei, să o analizăm și să o lămurim, pentru ca să nu se mai ascârte, cu o condamnabilă ușurință, epitețe hulitoare asupra unui neam, care nu are nici o altă vină, decât că a fost prea îngăduitor de bun și răbdător, față de ciuma veneticilor, cari l-au deposedat de bunurile și munca lui, sub marea proprietate. Ori l-a supt până la totală sleire, caracatița politi-

cianistă în urma improprietării.

Până la 1864, când se face prima improprietărire, țăranul e considerat rob, tratat și exploatat ca atare. Făcându-se improprietărire, aceasta nu schimbă cu nimic obiceiurile anterioare. Iată ce spunea, pe acea vreme, I. G. Bibicescu în Chestiunea agrară (p. 31): «Cel dintâi care a contribuit cu puterea exemptului rău, a fost statul, el, — adică cei cari în numele statului lucrau — a dat și pământuri rele și pământuri lipsă; unora nu li s'a dat de loc, nici la 1864, nici de atunci încoace, așa că până azi, sânt încă țărani, foști clăcași, cari nu și au pământul. Și lucru și mai curios, — acei oameni au plătit prețul lui, au plătit și plătesc chiar, azi impozitul pământului, deși nu l-au avut, deși nu l-au muncit, deși folosul — presupusul folos — pe care trebuiau să-l aibă, după urma pământului, niciodată n'a intrat în punga lor».

Această situație economică-socială, care se continuă până la revoluția din 1907, nu permitea țăranului român nici dezvoltarea materială. Mai puțin pe cea morală și culturală.

Starea materială a țăranului, din acea vreme, o zugrăvește veridic Gh. Maior în România agricolă (p. 82) și unde arată că din toată sleitoarea munca ce depune două anotimpuri, hrănit «numai cu burueni», nu-i rămâne toamna nici pentru întreținerea lui și a vitelor. Prisosul muncii lui intrând în buzunarele proprietarilor și arendașilor. Interesant la autorul, sus citat, este felul cum definește marea proprietate, atât de regretată și de râvnită de inteligenții de astăzi. Dăm un extras:

«Proprietarii dela 1864 n'au putut face nici o singură îmbunătățire pe moșiile lor, dar s'au distrus și ruinat aproape cu totul cele puține ce erau pe atunci. Nici o singură baltă, oră mocirlă nu s'a secat, nici o pădure nu s'a plantat din nou, ori ameliorat. Luncile de pe lângă cursurile apelor, odinioară atât de bogate și frumoase, s'au prefăcut azi în prunduri sterile și râurile în torenți sălbatici de munte, din cauza devastării pădurilor, cari au pus tot pietrișul și țărâna în mișcare; iară la șes și câmpie ele sânt prefăcute în eleșteie, pentru producția de stof și pește pentru arendași și proprietari, deși ele nu sânt decât un focar de friguri de haltă, cari decimează populațiunea rurală cu miile, sau o face incapabilă de muncă pentru o mare parte a verii».

(Continuare în pag. 7-a)

DIMITRIU-NICOLAIDE

FARA LUCRU

Sport

BALCANIADA

De vorbă cu Vasile Dumitrescu

Intre 25 Decembrie 1934 și 2 Ianuarie 1935, se va disputa la Atena ce-a de a patra ediție a Cupei Balcanice; prima dată, disputată tur și retur, ea a fost câștigată de România, a doua oară, disputată în cadrul unui turneu la Zagreb, a fost câștigată în mod surprinzător de Bulgaria, România clasându-se abea a treia, iar ultima dată, anul trecut la București, a fost recucerită de români în mod detașat — marcând 13 goluri și neprimind nici unul.

În vederea întâlnirilor, ce reprezentativa noastră va trebui să le susțină în cadrul acestei cupe, d-l Tane Sărulescu, selecționerul unic, convocase pentru Duminică trecută pe arena Venus, o serie de jucători dintre care urma să aleagă lotul — în urma unui trial — ce trebuia să facă deplasarea la Atena.

Spre dezolarea sa, însă, năsdrușanul Sf. Nicolae a ținut morțiș să-i răstoarne toate proiectele, grațificându-ne cu o manie de hermină, atât de puțin așteptată. Deși nea căm speriat la început, această zăpadă ne-a făcut indirect un serviciu, jucătorii selecționabili, nu pot fi calificați mari vedete — în urma unui trial, atunci când nu sunt și nici ignorați — atunci când reprezintă calități excepționale.

Posibilitățile unui foot-ball-ist merită să reprezinte idealul postului respectiv al culorilor sub care joacă, nu pot fi obiectiv apreciate, în urma unui trial.

Apoi, la toate partidele însemnate, au fost delegați reprezentanți ai biroului federal, ce au avut — cred — suficient timp și destule ocazii, să constate forma jucătorilor.

Înainte plecării la Atena, e absolut necesar un antrenament — cel puțin — între două formații alcătuite din lotul selecționaților, pentruca jucătorii să-și poată crea aceea omogenitate necesară unui joc eficient.

În ceiace ne privește, noi vedem echipa în felul următor: Burdan; Chiroiu, Albu; Robe, Eissenbeiser, Deheleanu; Bindea, Felecan II, Ciolac, Petea Vâlcov, Dobay.

Rezerve, Crețeanu; Sucitulescu, Felecan, Munteanu, Găin, David; Florea, Dobra, Matei (Sony Niculescu), Bodola, Gruin.

Dintre portari, preferăm pe Burdan, deoarece e mai sigur pe balon; nu vrem să ignorăm meritele lui Crețeanu, acesta păcătuiește însă prin boxarea repetată a mingilor, ce-i pot fi fatale.

În linia de fundași, Chiroiu e mai precis decât Sucitulescu, iar Albu e de departe superior lui Felecan I.

Mijlocașii, Robe Eissenbeiser, Deheleanu, formează o linie impenetrabilă; toți: muncesc, știind să susțină înaintarea. Iuhasz, singurul care ar fi putut emite preten-

ții la centrul liniei defensive, joacă prea lateral, așa că s'a exclus singur.

În ce privește linia ofensivă, Bindea, Felecan II, Ciolac, Petea Vâlcov, Dobay, e ceia-ce ne trebuie; cinci atacați, cinci realizatori, cari susținuți de o linie defensivă admirabilă, pot scoate re-

zultate excepționale.

Să sperăm, că românășii noștri, ne vor readuce cupa, cu care pleacă la Atena.

TOMA ALEXANDRESCU

P. S.

În ultimul moment aflăm, că biroul federal a selecționat pe Iuhasz și Covaci, omițând în schimb, pe Eissenbeiser și Felecan II.

Consecirțele se vor vedea la Atena.

Sfârșit de sezon

Odată cu consumarea partidelor Chinezul-Crișana (5-3) și România AMEFA (2-1) sezonul oficial de toamnă, a fost încheiat.

Aruncând o privire retrospectivă asupra acestui campionat, facem o constatare îmbucurătoare: echipele diviziei A sunt de forțe sensibile egale, unele victorii la scor datorându-se mai mult împrejurărilor favorabile, nicidecum unei superiorități surclasante.

În fruntea clasamentului, se găsesc — la egalitate de puncte — cele două echipe timișorene Ripensia și Chinezul, iar în coada clasamentului, cele trei teamuri bucureștene C.F.R., Juventus și Unirea Tricolor, cărora le urmează AMEFA.

În locul trei se găsește Univerșitatea, urmată de Crișana, România, Venus, C. A. O. și Gloria.

Au fost matchuri în care formațiile bucureștene au dominat urmările de un ghinion fantastic, au trebuit să plece scagul — ex. Unirea Tricolor = Ripensia, Juventus = Ripensia, Chinezul-Venus sau C. F. R. = Gloria; în toate aceste partide neprevăzutul și ghinionul au pecetluit soarta în raport invers cu realitatea.

Formațiile Bucureștene

Venusul, ocupă locul 6 cu 12 puncte. După un început lamentabil, campionii naționali au terminat turul forte.

Nu tot acelaș lucru se poate spune despre C. F. R., feroviarilor au început admirabil, sfârșind dezastruos.

Urmază apoi Juventus-ul cu 8 puncte și Unirea Tricolor cu 7 puncte.

Fără de felul cum s'au comportat în prim-vară, performanțele bucureștenilor sunt extrem de slabe. Să-i vedem în retur.

Luni dimineața, au aterizat pe aerodromul Pipera venind dela Brașov, campionii mondiali de bobsleigh Frim și Dumitrescu, a căror raid — București-Sidney — aviație a fost anunțat de noi la timp.

După amiază, ei au efectuat un zbor de încercare, în fața reprezentanților presei, aparatul dând completă satisfacție.

În drum spre Capitală, ei au reușit să parcurgă distanța Brașov-București în 32 minute, adică 235 km. pe oră.

Avionul a cărui culore e gălbui, are scris pe capota motorului, numele Majestății Sale Regelui Carol II, ce a contribuit efectiv la construirea lui, dând astfel, posibilități de afirmare aviației românești, atât din punct de vedere tehnic cât și uman.

După cucerirea campionatului mondial de bobsleigh, înreprizii români Frim și Dumitrescu, vor avea ocazia să-și înscrie pentru a doua oară numele, în cartea de aur a României.

* *

Pentru a ne putea informa complet cititorii, asupra acestei laudabile inițiative, am căutat să cer câteva informații d-lui avocat Vasile Dumitrescu.

CICLISM

Un sport care trebuie desmormit

Printre sporturile anemiate, atât de conducătorii interesați, cât și de sportivii ignoranți, ciclismul ocupă un loc de frunte.

Cu un trecut glorios în Occident — în special în Franța — el a cunoscut și la noi zile de glorie, incontestabil însă, cu mult inferioritate celor din apus.

Fără a poseda elemente de clasa unui Leduq, Archambaud, A. Magne, Aertes, Guera, ș. a. România are totuș elemente de o valoare remarcabilă.

Constituirea Federației de ciclism, dela care se aștepta o înviore a acestui oropsit sport, a fost o deziluzie, deoarece a pornit la schimbări inutile, în loc să dea — cât mai des — posibilități de afirmare cicliștilor români, atât în țară cât și în străinătate.

Nu e mai puțin adevărat, că și starea precară a caseriei, federației de specialitate, e un impediment serios, numai jerfa cicliștilor de eri, ce formează o parte din comitetul conducător de azi nu e suficient ciclismul trăind astfel, abea de azi pe mâine.

O contribuție cât mai însemnată, trebuie să adacă și spectatorii;

L'am găsit acasă, în piața Lahovari, de unde ne-am îndreptat cu mașina spre palatul Lido, unde se află direcția generală C. A. M.

Aici, mi-a stat la dispoziție. Cum se prezintă aparatul, după antrenamentul de eri?

Foarte bine, e pus la punct, așa că sper să nu am dezagrame.

Am parcurs distanța Brașov-București — pe deasupra norilor — în 32 minute, adică cu o viteză de 235 km. pe oră.

Când plecați spre Sidney?

Intre 15 și 20 Decembrie er., până atunci, sper să punem aparatul complet la punct.

Dar înainte de plecare, nu efectuați nici un zbor de încercare, mai lung?

Ba da, zilele acestea, vom pleca până la Belgrad, cu care ocazie, vom depune pe mor-

mântul regelui Alexandru o coroană de flori, din partea aviației civile române și o cupă cu pământ din Topraisar și Amzacea — sate în care oastea sârbească a luptat contra bulgarilor în războiul mondial.

Cât timp va dura răzidul? 18 zile; nouă dusul și nouă întorsul.

Participați anul acesta la campionatul mondial de bobsleigh?

Desigur, de asta ne și grăbim să plecăm cel mai târziu la 20 Decembrie, pentru a putea lua parte la concursul de la Igheles.

Fam mulțumit d-lui Dumitrescu, pentru bunăvoința sa și ne-am despărțit făcându-i cele mai calde urări de succes, ce pot emana din piepturile noastre de români.

ATOM.

Ion Manea în Franța

Odată cu echipa de rugby a Stadiului Român, se va deplasa în Franța și excelentul atlet român, Ion Manea, ce va lua parte la crosul organizat de ziarul L'auto.

Campionatele naționale de box amator

Sâmbătă 15 și Duminică 16 er., vor avea loc în sala atelierelor C. F. R. din Calea Griviței championatele naționale de box amator organizate de grupările A. C. T. și C. F. R.

După cum se știe Capitala va fi reprezentată în aceste championate de: D. Panaitescu, Anton Oșea, Ilie C-tin și Mihail Stănescu.

Cu „TURISMUL ACADEMIC“ de Vacanța Crăciunului petreceți minunat în:

I. Pentru BALCANIADA GRECIA: Constantinopole, Atena, Kifisia, Falero, Corint, între 22 Decembrie—4 Ianuarie numai cu Lei 4.890 Lei

II. ITALIA: Roma, Napoli, Pompei, Florența, Fiesole, Veneția, Lido. Postumia, Triest între 22 Decembrie — 5 Ianuarie, numai cu Lei 8.750 Lei

Pașaport colectiv, vize, transport, excursiuni, muzee, intrări la Măchurile Balcaniadei Atena. Informațiuni și înscrieri zilnic în Strada Domnița Anastasia No. 16 București I.

ECONOMIE-FINANTE

COOPERATIJA

II

Voiajul d-lui Strunga

Primul congres al Profesorilor din învățământul comercial

S-ar părea dintru început că ridicând unele critici de principiu împotriva așezământului cooperatist dela noi, am privi sub unghiu utopic cooperatiia în alcătuirea socială de după războiu.

Să ne explicăm. Am spus încă dela început că noi privim cooperatiia în genere ca o congregațiune de mici capitaluri individuale, menite să aducă organizației și respectiv indivizilor asociați ei, un maximum de randament.

Cu alte cuvinte, cooperatiia este piotul economiei democratice, dar reprezintă în același timp și puntea de legătură cu actualele orientări sociale colectiviste.

Când am căutat însă a încadra cooperatiia română principiului fundamental cooperatist, am relevat că ea deocamdată nu numai că nu reprezintă nimic ca forță vie și de sine stătătoare, dar este un adevărat balast pentru statul nostru și aceasta datorită numai imixtiunii partidelor politice în orientarea ei.

Spuneam aci, că una din condițiunile esențiale de promovare a cooperatiiei la noi este o politică unitară în programul ei de realizări. Cum însă — până în prezent cel puțin — cooperatiia română a fost privită nu ca o instituție de real folos pentru economia noastră politică, ci ca un instrument de realizări personale în mâna fiecărui partid politic la guvern, era firesc ca oscilațiunile acestea pe cât de inegal, pe atât de dăunătoare, să provoace haosul în care se găsește astăzi.

Cooperatiia română astăzi ca activitate, înseamnă o continuă serie de verificări a gestiunilor pe care le-au lăsat vechile regimuri, o polemică cu tam-tam în presă, pentru fiecare guvern să aibă apoi pretențiunea de a fi contribuit cu ceva la epurarea și promovarea acestei instituții. Vă mai întrebați

acum care poate fi soarta cooperatiiei în mâinile partidelor politice? Nu cred să mai existe cetățean care citind ziarele să nu traducă cuvintul cooperatiie cu necinste, excrocherie, fraude. Și mai vreți să existe curent cooperatist, adică încrederea care trebuie să-l călăuzească pe individ de a veni cu modesta sa contribuție la redresarea economică a statului?

Ba guvernul actual a finit cu orice ureș să fac de răs cooperatiia noastră și peste hotare, ca nu cumva să mai existe cineva acolo, care să creadă că la noi cooperatiie înseamnă altceva decât excrocherie, deși, această instituție serve totuși prin una din unitățile sale guvernul ca garant în străinătate pentru suma de miliarde și jumătate. Și totuși, pentru că la conducerea Băncii Centrale Cooperative — de ea este vorba — consiliul de administrație era național-fărănist, guvernul deși dăduse descărcare bilanțului, în adunarea generală a dat ordin comisarului său, să voteze contra. Rezultatul în străinătate a fost dezastruos, deși la noi totul s'a redus la o simplă descărcare de gestiune făcută de tribunal, scrietele fiind toate în ordine.

Cum vreți dar să fie alta soarta cooperatiiei române, decât aceea pe care o au guvernele la noi? șubrede și lipsite de dinamicul necesar realizărilor?

Cooperatiia este astăzi — din păcate — un biet cobai în mâinile guvernelor democratice, cari speră să găsească în viscerele lui elixirul de viață al economiei naționale.

Și totuși, credem că smulsă din ghiarele hidrei democratice, cooperatiia română va putea fi în altătuirea socială de acum, instrumentul ei de rezolvare economică.

I. STOENESCU

Tragedia muncitorului român la Cernăuți

Cernăuțiul e cunoscut ca un centru important al comerțului și industriei de cherestea. În ultimul timp din cauza crizei și din cauza lipsei piețelor de desfacere, majoritatea dintre fabrici și-au închis porțile în urma cărora au rămas mii de oameni muritori de foame și în majoritate muncitori români.

Muncitorimea minoritară a fost primită să lucreze la alte fabrici, unde patronii sunt tot străini (Și mai sântem întrebați de ce găsim că străinul prezintă un pericol pentru noi).

Acum două luni s'a deschis o fabrică nouă de cauciuc (galoși și șoșoni) care avea nevoie de 300—400 de muncitori. La intervenția societății meseria-

șilor români din localitate nu s'a putut plasa nici un meseriaș român și nici un muncitor român.

Au fost angajați la lucru numai minoritari și în majoritate evrei.

După multă stăruință a unui inspector general al muncii a putut fi angajat un singur lucrător român și cel mai prost plătit.

Oare n'ar fi timpul ca organele ministerului Muncii să se sesizeze și să impuie patronilor fabricilor din Cernăuți și în special celei citate ca să primească procentul impus prin legea «Apărării muncii naționale»?

Coresp. Cernăuți

În intervalul ce ne desparte de cititor dela o apariție la alta, d. Manolescu Strunga a plecat într'un voiaj de studii, agrement și facilitarea noului regim de export.

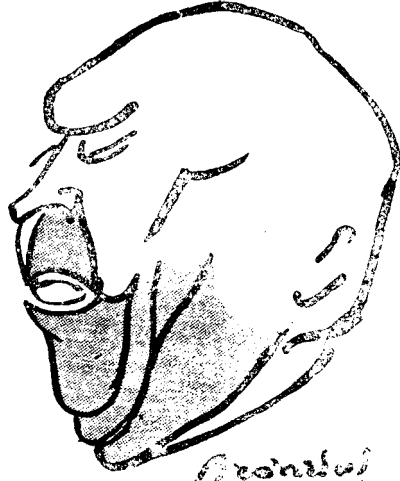
Nu știm cât va ține turneul d-sale și nici dacă nu care cumva își va schimba pe drum itinerariul astfel, ca întoarcerea să fie cât mai îndepărtată, dar știm că telegramele «Rador» îl anunță la Praga unde a luat contact cu miniștri agriculturii și industriei.

După obiceiul banchet dat în onoarea d-sale, d. Jean Manolescu Strunga a dat ziarului «Prager Presse» un interviu asupra scopurilor vizitei d-sale la Praga.

D-sa a declarat că România este nevoită să facă economii, să importe numai atât cât poate plăti și să-și reducă datoritiile.

Legăturile economice și schimbul de mărfuri dintre România și Cehoslovacia vor fi puse pe baze noi făcându-se tot posibilul pentru facilitarea

și sprijinul importului Cehoslovac.

Satisfăcut d. Strunga a părăsit Praga să aducă și altor state la cunoștință nouile măsuri luate pentru redresarea exportului românesc.

Numai că d-sa la un pahar cu vin făgăduiește tuturor sprijinul pentru importul mărfurilor în România. Ori d-sa parcă plecase pentru susținerea exportului românesc. Se vede treaba că a uitat, tot la un pahar cu vin.

Nouă măsuri pentru aplicarea regimului de import

În prima zi a săptămânii d. Victor Slăvescu, ministrul interimar la departamentul industriei și comerțului, a avut o conferință cu d-nii Gh. Leon subsecretar de stat, Emil Marian directorul institutului național de export, I. Gr. Dumitrescu directorul comerțului, pentru punerea la punct a unor detalii privitoare la aplicarea noului regim de import.

Conducătorii ministerului de industrie și comerț au luat toate măsurile ca aceste formalități să se facă în cel mai scurt timp, astfel ca la 1 Ianuarie, regimul esionării certificatelor de import să se poată aplica cu înlesnire.

Știri

PROTECȚIA MUNCII NAȚIONALE

Spicuiem din ziare, ultima năsdărăvie a ministrului Jean Manolescu-Strunga: «S'au acordat foloasele legii pentru încurajarea industriei naționale, fabricii de cherestea a d-lui Desideriu Hirsch, din comuna Toplița, jud. Mureș».

Fără nici un comentariu!

ZAHAR PENTRU APICULTORI

În nordul țării apicultorii sunt îngrijorați de faptul că albinele nu au miere. În fața acestei situații apicultorii sunt nevoiți să cumpere zahăr pentru hrana albinelor. Credem că statul ar putea interveni pe lângă trusturile zahărului, ca cel puțin apiculturilor în cazul acesta să li se dea zahărul necesar pe un preț moderat.

Subsecretarul de stat dela ministerul industriei, d. Leon, a primit o delegație a depozitarilor de petrol.

Depozitarii au depus un memoriu, în care, după ce pro-

testează împotriva comerțului ilegal cu produse petrolifere, cer o lege pentru legalizarea și protecția acestui comerț. Deasemenea au cerut prelungirea termenului pentru marcarea rezervoarelor și butoaielor.

În cursul săptămânii acesteia a avut loc în Capitala țării, primul congres al profesorilor din învățământul comercial.

Este îmbucurător că cel puțin după 70 ani, am ajuns să putem încheia un corp didactic comercial conștient de povara grea pe care o poartă în promovarea comerțului românesc.

Spicuiind moțiunea pe care cu regret n'o putem da în întregime vedem preocupările serioase ale corpului didactic comercial, supuse guvernului pentru a proceda în consecință.

Intr'adevăr la noi se simte nevoia unei legi de reorganizare a învățământului comercial, prin care să se prevadă selecționarea corpului didactic respectiv, transformarea actualelor școli superioare în licee comerciale, iar pentru o mai bună triere a absolvenților ei, înființarea bacalaureatului comercial.

Ca primă manifestare, congresul profesorilor din învățământul comercial, reprezintă abia întâiul pas în propășirea comerțului românesc, dar trebuie să recunoaștem că primul pas este mai greu.

El rupe inerția unor stări nenorocite în comerțul românesc.

CRUCIADA ROMANISMULUI

Director: MIHAIL STELESCU
Redactor șef: ALEXANDRU TALEX

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA

Str. Emil Costinescu 10
București 6,
Abonamentul anual: 100 lei
Autorități și instituții: 500 lei
Pentru studenți și muncitori 75 lei

Căutăm corespondenți în toate centrele studențești și muncitorești. Ofertele cu fotografii și material de probă, se vor trimite la redacția gazetei.

Autorii, cari doresc să li se recenzeze cărțile de economie, finanțe și agricultură, sunt rugați să le trimeată redacției în dublu exemplar.

testează împotriva comerțului ilegal cu produse petrolifere, cer o lege pentru legalizarea și protecția acestui comerț. Deasemenea au cerut prelungirea termenului pentru marcarea rezervoarelor și butoaielor.

Răspuns d-lui Cezar Petrescu

Mă simt obligat să spun că tonul în care d. Cezar Petrescu a răspuns studiului meu asupra literaturii sale — mă absolvă de orice replică. D-sa s'a apărut sub o dublă tactică: atacându-mă. Mi-este indiferent acest atac, eu atât mai mult eu cât vine din partea d-lui Cezar Petrescu, unul dintre cei inteligenți.

Cu mare prudență față de adevăr, am scris un studiu și am făcut un bilanț al scăderilor și insuficiențelor fundamentale ale literaturii sale; așa putea să fac unul al calităților ei; nu practic însă o critică explicativă: las această grijă exclusivă d-lui Perpesicius.

Scrisoarea trimisă d-lui Cezar Petrescu, căreia i s'a refuzat modesta atenție de a fi publicată — rătăcește spusele mele. Nu eu însă, ci d-sa a refuzat să căutăm adevărul. An să arăt numai opiniei publice că d-l Cezar Petrescu s'a purtat cum necivilizat, ignorând cele mai elementare reguli de bună cuviință.

Eu sunt tânăr, d-sa bătrân; eu l-am atacat literatură, cu argumente, d-sa m'a înjurat făcând spume. Cine este lipsit de bună cuviință, se vede.

Eu am făcut un proces literaturii sale, d-sa a scris două foiletoane respectabile de injură sub titlul: «Un mic șnapan literar». Oricine va reciti studiul va observa că nu i-am adresat în decurs de 40 pagini nici o injură, nici o vorbă lipsită de decență, care să se lege de d-sa personal. Ce și-a zis d. Cezar Petrescu: «Fir-ar mama lui a dracului de jidan, ia stai să-ți fac eu hăreca-para, tocană». Și se pornește să ocărăscă: «Șnapanul, Ilovici-Smilovici, Mucovici, Mucocca» și cum îi vine la gură. Nu mă supără deloc atitudinea aceasta a d-lui Cezar Petrescu, sărit dincolo de șea.

Numă că s'a înșelat grozav. În loc să-mi facă un serviciu, iar pe d-sa s'a compromis. A tăiat singur firul de păr care-i ținea sabia d. asupra capului.

Problema trebuie situată în două planuri:

1) D. Cezar Petrescu îmi combate păreriile — ceea ce e foarte natural — căci n'ar putea să-și desconsider singur literatură. Așa că exclamațiile de revoltă nu pretzesc nimic.

Dacă m'ar fi combătut cu argumente valabile, da; astfel, contra exclamațiilor, nu pot aduce argumente contrare.

2) Al doilea plan în care se situează problema este dacă sunt de bună credință și spun adevărul; dacă nu cumva sunt — așa cum mi-a zis d-l Cezar Petrescu — «un mic șnapan literar», dacă nu cumva «proza mea este nădrăvană peste poezie»; dacă nu cumva mă «auto-proiectez în proporții gigante de câncăun, devenit spaime generațiilor» sau «născocesc pe deantregul, cu sfruntare un basm». (aceia cu propunerea făcută mie din partea d-lui Cezar Petrescu) pentruca «lectorul să fie liber să mă poenească

peste bot cu propriu-mi op».

Fiindcă din aceste obiecții d-sa scoate următoarele concluzii:

«Aceasta va să se numească sinceritatea tinerei generații, în contrast cu minciuna și incorectitudinea generației bătrâne? Și încă. În cele patruzeci de pagini de revizuire, privindu-mă direct, înfricoșătorul Herostat pornit să mă părjolească și să mă dărâne ca pe un «fals idol al unei valori culturale ce sunt, îmi rezervă un paragraf final ceva arai alarmant. În canda venenim. Preluând ochivocul unui așa zis plagiat care a făcut oarecare tâmbălău pe vremuri (*tâmbălău fiindcă d-l Cezar Petrescu s'a apucat și l-a bătut măr pe bierul F. Aderca, cel ce descoperise plagiatul*) se oferă să demonstreze că toate cărțile mele nu sunt decât ecoul altora, scrise de alții».

Și după ce își scuza plagiatele în mod deplorabil, în timp ce pe altele le ocolește, ignorându-le intenționat concludă: «Nu pot să mă conving că la asemenea masluri de mărunți șnapani ai cafenelei literare se reduce aspirația tinerilor «de a lămuri opinia publică de minciuna și incorectitudinea generației bătrâne». A mai încercat odată așa ceva Caion, care avea altă cultură și alt talent. Ce s'a ales după el în afara de neant?»

Aș fi dispus să cred afirmațiile d-lui Cezar Petrescu din primul foileton din «Curentul» (2 Sept. 1934), că anume n'a înțeles cușoșă de acuzațiile grave pe cari i le aduceam de cât după ce a apărut cronica d lui Șerban Cioculescu despre cartea mea. («Adevărul» 22 August a. e.).

Dar textul studiului și în special cel cu pricina, a apărut întâi în revista «Litera», a circulat pe piață, o jum. de an. acuzațiile aduse au fost cunoscute de amicii săi, ar fi fost imposibil să nu-i spună unul. Dar să trec și peste asta. Afirmă că un binevoitor amic i-a trimis cartea cu «o grăbită îns: mare creionată pe copertă care îl prevenea că îl interesează direct».

Amicul, ca să facă însemnarea, trebuia să fi citit cartea, deci îi tăiașe foile, că doar stricase banii pe ea.

Totus, d-l Cezar Petrescu scrie: «Am răsfoit cartea fără să-i tai foile». Era posibil ca amicul să cumpere o carte nouă pentru d-sa, ori să facă însemnarea pe copertă fără să știe ce e în carte? Ori era posibil ca, amicul cunoscând conținutul cărții, s'o cumpere și s'o ofere plocon d-lui Cezar Petrescu fără să-i spuie ce anume acuzații grave îi aduce, că destăinuise o anumită propunere, care ar fi trebuit să-l revolte imediat, nu să aștepte o jumătate de an, când chestia aproape se uitase și apoi să se revolte?

Dar toate s'au petrecut invers decât spune. În primul rând se observă că dl Cezar Petrescu se jenează să spuie că a cumpărat cartea și afectează un desinteres total.

Atitudinea aceasta îi era necesară. Era o atitudine calculată. D-sa și-a spus: «Dacă Ilovici nu este luat în serios, am scăpat ușor. Nu se face scandal, nu-mi pasă, tac mâle și scap ca prin urechile acului. Dacă îl discută cineva, mă fac că... nu știu n'am auzit, acum aflu pentru prima oară și neg totul, sau mă apăr cum oi putea». Aș fi totuși dispus să cred afirmația sa, dar prea insistă asupra acestui lucru și da de bănuț. În fond mi-e indiferent și nu are nici o importanță timpul când a luat cunoștința de acuzații, destul e'a luat în sfârșit. Iar dacă se găsește neștiutor și nevinovat ca o mișonșită, cum înțelege să reacționeze contra calomniei, fiindcă, dacă am mințit, sunt un calomniator ordinar și trebuie dat în judecată. În fond tot ceea ce am spus este purul adevăr, pot dovedi, și de aceea d-l Cezar Petrescu, o lasă moale, simulează numai revolta. Mărturisesc încă odată: am spus numai adevărul.

Vreau să dovedesc acest lucru fiindcă d-sa face proces pe această temă, frumoaselor și cinstitelor aspirații tinere și, în acest lucru tin mai mult ca la orice meschinării mărunte. D. Cezar Petrescu crede că tinerii sunt incorecți și calculați ca aceea parte din scriitorii generației trecute care ne desonoră. Crede că tinerii au nevoie să inventeze argumente contra incorectitudinii bătrâne (a se da pilda) când argumentele îi sar în ochi, naturale. Crede că generația tânără care vede în fiecare zi lipsa de corectitudine, de moralitate, de bună credință a părinților — nu-și da seama de atitudinea lor urată.

Generația tânără, adevărată, aceea care crede în destinele ei, respectându-și-le, nu va fi nici odată incorectă și de rea credință. Ea își judecă părinții și-i condamnă; îi condamnă și-i execută. Căci, fiți siguri, dacă nu va avea această atitudine purificatoare și cinstită, destinele ei vor fi definitiv pierdute. Și ar fi păcat.

În ceea ce mă privește, mă consider un modest element al acestei generații. Știu, am multe defecte, multe scăderi, multe lipsuri. Mi le recunosc. Când se caută a se face proces unei întregi generații bazat pe probabila mea neonestitate este ridicul.

Înțeleg să mi se facă proces personal, că am mințit, dacă am mințit. Ori tocmai acest lucru îl voi lămuri aici, ca să vedem cine are dreptate.

MIHAIL ILOVICI

N. R. — Deoarece «răspunsul» d. Ilovici, din cauza spațiului, n'a putut fi în întregime publicat, îl continuăm în numărul nostru de Crăciun. Va conține mărturia cinstei sale și a celor intenții ale lui Cezar Petrescu.

■ Compoziția «Fără lucru» a maestrului pictor Dimitrie Nicolaide este reprodusă din catalogul Salonului Oficial 1933.

SCRISOARE

Prietene, iar m'am gândit să-ți scriu....
Dar ce să-ți spun, când totu-i trist pe-ai?...
Când soarele răsare așa târziu.
Ca să apună prea de timpuri....
Iar zilele sunt triste și prea mici....

Să-ți scriu că pomii sânt de plâns, acum,
Cu ramurile, 'n semă de implorare,
Svârlite 'n sus, diforme și murdare?
Că atmosfera-i toată numai fum...
Și cerul e ursuz din zare 'n zare?

Că frunzele scâncesc sub pașii groi
Ai omului de griji împovărat...
Și că din parcuri lumea a plecat...
Că toată zarea-i numai funigei,
Iar berzele, cocorii, au sburat?...

Și alt nimic. Că doar atâtea-i nou...
Nopti lungi și friguroase și lichide.
Și ploii de frunze veștede, livide.
Și strada cu răsunet de cavou...

PAUL BĂRBULESCU

Sfaturi pentru tineri care fac politică

Primul gând care te frământă dragă prietene atunci când intri într'un partid sau organizație e să vezi ce concepții politice animă pe partizanii și conducătorii săi. Dar tu fii tare prietene când vei asista la discuții sarbede, când vei vedea lipsă de vederi și de credință și că în materie de păreri cele aprobate și executate de tot organismul politic sânt... păreri de șeful. Nu le împărtășești, pleacă cât e mai de vreme tinere, căci ori acum ori mai târziu... n'ai ce pierde.

lacă-te lustruit pe bocanci, aranjat cu hainele, hrana pe trei zile și hai la drum, la propagandă. Ce să spui țaranului?? Vezi începe să ascultă întâi. Nu fugi tinere, nu rămâi pe loc și ascultă până la urmă, ca să-ți cunoști tovarășii cu care ai plecat la drum. Li vei vedea mințind, ducând lumea cu povești, alții cu promisiuni, alții cu bani, cu băntură și apoi frecându-și mâinile te va întreba «nu-i așa că'm fost teribil?» Să nu dea dracu să spuie că nu. Mai ales dacă cel ce te întreabă e șeful. Eheii! cariera politică nu se face așa cu una cu două.

Ești băiat sărac prietene? Fii atent atunci dacă nu vrei să rămâi așa. Ai să intri să zicem într'o organizație antisemită, revoluționară (așa pe la 'nceput) și se va spune: Nici un ac dela jidan,

nici un ban dela dușmani: cu vremea când șeful va vedea că merge vei auzi formula: „scopul scuza mijloacele”, „banul n'are miros”. Vor veni la tine oamenii și-ți vor spune „tinere fă propagandă înainte că te 'ntrețin eu, îmi dă bani... de pildă Malaxa. Să nu cumva să refuzi. Vrei să mori apoi de foame? Dacă ai să pleci trântind ușile, vei muri ca un câine pe maidan pe credințele tale în timp ce cei rămași se vor aranja, vor mânca și vor ajunge miniștri... Vezi tinere ai două căi: ori rozi la os, ori rămâi oase.

Dragă prietene, în numărul viitor voi sta de vorbă și cu tinerii care nu fac politică. Dar până când ne vom vedea iarăși noi aceștia ce facem politică, îți scriu aci niște sfaturi ale unui din cei mai mari oameni politici și rășboinic ai Europei: Napoleon I. „Tinere... fii energic, fără a fi fanatic, aibi principii fără a fi demagog, fii sever fără a fi crud”.

Ce zici? Sunt unii mitei, imitatori de Napoleoni care zic pe dos. De ce? Ca să poată orbi tineretul și să se ridice prin minciună și demagogie.

Dar dacă e vorba de sfat ascultă-l pe cel mai bătrân și încă odată, căci nu strică să-ți mințe „fii energic, fără a fi fanatic, aibi principii fără a fi demagog, fii sever, fără a fi crud”.

MARGINALE

■ A apărut la Paris, de sub teacurile editurii Rieder, *MEDITERANEE* (*Tever du soleil*) de Panait Istrati. Carte care continuă cu aceeași febră și luciditate, povestea vieții lui Adrian Zografi.

Mediterranée a apărut în colecția *Prosauteurs français contemporains*. Și-i va urma în Ianuarie 1935, al doilea volum: *Mediterranée (coucher du soleil)*.

■ Poesia *Scrisoare* de Paul Bărbulescu, pe care o publicăm mai sus, face parte din cadrul unui volum, care va apărea în primăvară. Se va numi: *Cenușiu*.

■ Acum, când în preajma Sf. Sărbători, vitrinele tuturor librăriilor se vor împodobi cu cărți pentru copii, cari de cari mai nunate, n'ar fi rău ca părinții să ceară și cartea: *Ce a scris nenea doctorul pentru copilașii cumiți*, de dr. Sigmand-Sigma, cu cincizeci de ilustrații de Iordache.

E o carte rară, scrisă cu multă dragoste de copii, la nivelul puterii lor de înțelegere. Caracteristica acestei cărți este, că în loc de povești cu Feți-Frumoși și Iene Consinzene, sânt sfaturi de igienă și morală.

De vânzare la editura Sănătatea, str. Triumfului 7, București, cu lei 20.

■ A apărut ultimul număr al revistei *LITERE*, de sub direcția tinărului poet Aurel Chirescu. Semnează: C. Rădulescu, Motru, I. E. Torouțiu, Alex. Ionescu, ș. a.

Litere, prin apariția ei regulată și rivna literară a lui A. Chirescu, evoluează către cea mai bună revistă literară de la noi.

■ SĂNĂTATEA, XXXIV, 10, Decembrie 1934. Interesantă prin materialul bogat de știință medicală, scris pe înțelesul tuturor. Și mai ales prețioasă, prin sfaturile, cari se dau, pline de blindețe și de-o pătrunzătoare iubire de oameni. «Deosebit de luat în seamă, este faptul, că această revistă lunară, care costă numai 20 de lei, închide în minunatele ei file, nu numai știința și dragostea de bine. Ci întreaga viață a unui om. A d-rului Sigmand-Sigma, care și-a închinat încă din tinerețe, toate zilele, acestei opere.

De aceia și aducem d-rului Sigmand-Sigma, omagiul înțelegerii noastre.

■ Nu recenzăm decit cărțile și revistele, trimese, în dublu exemplar, la redacție.

BAL LA SAVOY

Ambițiunile, în deobște sunt supărătoare, mai ales când sunt pornite dela oameni seci și înfumurați.

Sunt însă ambiții înalte, cari pun stăpânire pe ființa umană cu atâta putere de captivitate, până la transformarea lor în pasiuni.

O astfel de pasiune a frământat sufletul artistei Marioara Cinschy, ani de-arândul, cu proporții de vis, până ce visul a prins să se înfiripe și să se manifeste a ceea, întruchipându-se în Teatrul de West la Timișoara și Teatrul Marioara Cinschy la București.

Nu ne interesează ce fel și cum d-l Senator Avram Nicolau, a luat cele câteva milioane de lei. Foarte frumos din partea d-sale că a fost atât de abilit să smulgă aceste milioane, paraonisitorilor politici, și pentru alte scopuri decât cele de căpătuală.

Ne interesează însă, cum se întrebunțează acești bani.

Ei bine, Vineri seara, 7 Decembrie a. c. s'a putut vedea destinația lor.

S'a putut vedea cum Teatrul Liber, din dosul Poștei, și-a deschis porțile transformat complet; elegant, modern — poate cel mai frumos teatru din Capitală. Și s'a mai putut vedea atâtea cu mult mai important: reînvierea operetei, mai bine zis continuarea operetei în mersul ei evolutiv.

Factul sistării ei, câteva timp, nu a însemnat înmormântarea definitivă și cei ce au prohodit jalnic și funebru la căpătâiul operetei, s'au înșelat amarnic. Ea nu putea fi reprezentată în toată splendoarea, pentru că de la moartea regretatului Leonard, nu mai avea nici un interpret, nici un preot fidel să-l officieze cultul cu bogată risipire de suflet.

Slabe încercări cabotinesci, pe ici pe colo, și din când în când, nu făceau altceva, decât să o compromită. Cei ce au încercat, nu aveau creștința, după cum nu aveau poate nici mijloace materiale. Și opereta, deși un gen ușor, e foarte pretențioasă. Reclamă, mult fast, multă vervă și neobosită voioșie.

«BAL LA SAVOY», operetă în 3 acte (6 tablouri) de Alfred Grünwald și Fritz Löhner-Beda, cu muzică de Paul Abraham, în traducerea d-nei Ada Caroglu, cu care «Teatrul Marioara Cinschy» și-a început seria spectacolelor în București, a fost o revelație artistică, prin care se evidențiază gustul distinct, îmbinat cu o largă viziune scenică, al maestrei regizoare și pentru care o feliicităm cu toată sinceritatea.

Afară de mici insuficiențe, ca — de pildă — bufetul, puțin cam meschin, din actul al II-lea față de grandioarea balului, (poate unde prea l'a situat pe primul plan), totul e armonios. Montare frumoasă, ansamblu omogen, (vai, așa de rar lucrul!) acord perfect între gest, cuvânt și muzică; între dans și sentimentele sau situațiile cari se desfășoară în vremea aceasta. Și ceia ce ținem să iluștrăm, e faptul că nu s'a mai văzut așa prăpastie îngrozitoare dintre interpreți, baletiste și cor. O ritmică, și un debit minunat.

Dacă opereta păcătuiește printr'un subiect banal, — de altfel ca toate operetele, — nu mai puțin satisfăcătoare este atmosfera de verosimil, pe care, evident, d-na directoare de scenă, Marioara Cinschy, a știut să i-o creeze.

Păcat că d-l Aurel Munteanu în Aristide de Faublas, e nițel cam afectat, reamintindu-ne mereu că ne aflăm la teatru, ca și d-ra Nina Niculescu în La Tangolitta, mult prea declamatorie; și ne pare rău pentru că are figură frumoasă pe scenă. Cum ne pare rău de d-l Munteanu care e un bun actor, plus vocea caldă și simpatică de tenor.

O surpriză plăcută ne-a făcut-o d-ra Eugenia Zaharia, cu mari resurse de primadonă, glas de întindere mare și emoțiv, joc distinct și plin de o expresivitate dramatică, mai ales în actul II și III. A fost o adevărată Marelișă de Faublas. Zău, nu e păcat că și-a pierdut atâtea ani la Teatrul Național?

Clon-ul serii, însă, l'au format d-ra Itza Pusehyin Daisy Partser și d-l H. Nicolaide în Mustafa Bei. Nu se putea duet mai minunat.

Prima, (subretă) în continuă exuberanță și plină de captivantă spontaneitate.

Al doilea, inteligent, cu intenție în fiecare mișcare, în fiecare cuvânt, și multă verbă îm-

pletită cu o uimitoare fantazie.

Ar trebui ca orchestra să-l menajeze ceva mai mult. D-l Nicolaide n'are un glas atât de puternic, încât să străbată în sală peste sunetele trompetelor adeseori prea tari. Ceva mai pianissimo, n'ar strica; mai ales că d-sa spune atât de frumos cupletele.

D-l Piu Mironescu în Celestin, un tânăr avocat, a scos într'adevăr, în evidență, stângăcia unui om timid, dar și stângăcia d-sale.

Bine, d-l Iliescu, d-l Puiu Jelic, d-l Călin Botez, precum și întreg ansamblul.

De ce însă, d-l I. Focșeneanu, e redus la un rol de nimic? Noi îl știm ca pe un actor bun și de talent, numai că ar trebui pus la muncă; e puțin cam lenes.

Dar toate acestea sunt lucruri mărunte, cari scapă spectatorilor. Spectacolul, în întregime e o realizare artistică și merită atențiunea publicului doritor de muzică și artă. Noi îi dorim deplină izbândă.

Un lucru ținem să atragem atenția.

Prețul locurilor, mult prea scumpe.

De ce să nu se dea posibilitate și celor cari muncesc din greu și câștigă puțin să se înfrupte din bucuria unei serii frumoase?...
BARCOSTAN

Opera Română: Maestrii Cântăreți

Prin extraordinarele eforturi depuse de d-l Ionel Perlea, directorul operei și prin meritele Filarmonice noastre, am putut vedea pe scena întâului nostru teatru liric, capodopera lui Wagner, «Maestrii Cântăreți din Nürenberg».

Opera aceasta a lui Wagner, deosebită ca stil de către celelalte opere ale sale, de oarece numai este brodată pe leit-motive, este cea mai reprezentativă operă a lui. Aici linia se menține într-o încordată susținere, muzica găsește avânturi de nebănuit, iar viața palpită din fiecare frază, din fiecare acord.

De bună seamă, scena operii noastre este improprie marilor — extraordinar de marilor — montări. Este un curaj să cauți a cărpăci o montare, este poate un sacrilegiu, în a monta cu atâtea renunțări, este poate o îndrăzneală de regisor insuficient, și totuși un câștig: ascultă o operă pe care nu ai ocazia s'o auzi decât la marile teatre — câteva — din lume, în cadrul unor mari regaluri muzicale.

Din punct de vedere muzical, orchestra a fost o masă omogenă și plastică în mâna dirijorului, care a știut să păstreze vigurozitatea în linie susținută.

Personalul vocal însă, cu excepția D-lor Niculescu Basu, Ștefănescu Goangă, a D-nei

Snejina și pe alocuri a d-lor Apostolescu și Secăreanu, nu dispune încă de toate elementele pe cari această operă a lui Wagner le reclamă.

În apologia lui Hans Sachs din final, D-nul Ștefănescu Goangă a fost rând pe rând, insinuant, dur, vizionar, călăuzindu-și vocea impresionantă în manieră de celebritate.

D-nul Niculescu Basu, inscrie o nouă mare cucerire artistică, în ingratal rol al lui Pogner, pe care l-a făcut să trăiască a ceea, cu intensitate de glas surprinzătoare și manieră aleasă.

Mi-a plăcut felul cum d-l Apostolescu a cântat Preisslied, deși trebuia să depună mari eforturi, aria cerând nesfârșite resurse vocale. Rolul acesta foarte important al lui Stolzing, atunci când este perfect redat, consacră celebritatea pentru cântăreț.

Rezultatele interpretării, atât cât au putut și cum au putut.

O mână de regisor mai severă și o distribuție mai fericită ar fi fost de dorit.

D-l Rosenstock a pregătit bine corurile, din care însă glasuri nedisciplinate și gesturi deplasate stricau unitatea.

În mulțumirea noastră am dori ca D-l Perlea să găsească suficient indemn, spre a ne prezenta și cele câteva opere ale lui Wagner, cari au mai rămas.
DAN CRISTEA

PIMEN CONSTANTINESCU: Publicațiile periodice ale Sibiului de azi; și Patruzeci și patru de sonete ale lui Gabriel d'Annunzio, alese și traduse în metru original Editura Hyperion, Cluj

Cărțile de studii, care tratează fie teme de specialitate, fie contribuțiuni lămuritoare în negura cutărei probleme sau discipline, se tipăresc la noi destul de rar. Și, și atunci le cunosc numai o parte restrânsă de intelectuali; marele public rămânând, prin psihologia sa, încă prea lineară, îndepărtat de asemenea producțiuni. Dealțul, chiar pentru mulți intelectuali, parte din aceste cărți rămân o simplă dorință, nesatisfăcută din cauza prețului lor prea scump.

Dar nu despre aceasta, vrem să atragem atenția. Ci asupra felului, cam general, cum sint înțelese la noi, întocmirile unor asemenea opuri.

Pentru mulți dintre oamenii noștri de catedră sau bibliotecă, cartea de studii sau monografia literară este un conglomerat de cunoștințe, îngrămădite fără nici o sistemă și în termeni, cât mai de laborator. Stilul în care sint redactate asemenea opere este de o sterilitate sufletească, îngrozitoare, incilic și de obicei banal. Fără nici o arhitectonică sau caracteristică proprie. Concluzia, care se resfringe imediat, este asupra lectorilor. Cări rar de mai pot asimila ceva, din cauza materialului, arid prin natura sa intimă și prin redactare.

Cunoaștem, de altfel, o seamă de studii literare sau monografii, cari în loc să-ți trezească în suflet, dragostea investigațiilor personale, te îndepărtează de ele, prin complexitatea și lipsa unei unități în prezentare. (Studiile literare, la noi, analizează operele în virtutea unui decalog critic, cumvalabil. Iar monografiile, reconstituiesc viețile sau subiectele, elementar și fără nici o strădanie de creație integrală).

Eroarea stă la fundamentul pregătirii fiecăruia. A studia o problemă sau un scriitor înseamnă extragerea adevărilor esențiale, în așa fel, încât și cei ce le citesc — docti sau nu — să le poată prfacepe și utiliza, la rindul lor. Cartea, ori care ar fi natura ei, trebuie să circule în cit mai multe suflete. Și să creeze necesități.

Afară de aceasta istoricul literar sau comentatorul trebuie să fi săvârșit identitatea cu materialul, să aibă un plan bine conturat și un stil simplu propriu și convingător. Pentru că într'o asemenea realizare nu interesează numai adevărul final, ci și toate acele stări de amănunte cari l-au radiat, toate acele țelșuri și perspective din care s'a încheșgat. Nu o unilateralitate și o monotonică, ci o adincă scormonire, dinamică, sub toate aspectele și în toate substraturile, teme, asta trebuie să fie o carte de studii literare.

Literatura noastră numără prea puține realizări de acest gen. Nici viețile și nici edițiile critice nu ne dau astăzi decât vașii aspecte ale subiectelor. S'ar conveni o reluare mai organizată și mai proprie lor.

Dela Sibiu, poșta ne-a adus mîrturia scrisă a ultimelor strădării științifice ale profesorului Pimen Constantinescu. Sint două cărți, una de bibliografie a periodicelor Sibiului de azi. Cealaltă o traducere a vreo 44 de sonete de ale lui d'Annunzio. Prezentate în metru original, cu o biografie a poetului, o bibliografie a pozițiilor sale, un studiu despre sonet și o bibliografie italo-romină.

Comori, câte să bucare, pe cel mai exigent, încurajându-ne optimismul, greu intrazis unor de realități.

Hărnicia d-lui Pimen Constantinescu merită să fie reținută, cu cit realizează fapte, cari rămân prin statornicia lor într'o contemporanitate, înclinată mai mult spre superficial și diletantism.

Profesor de limba italiană, stăpînitor al unei culturi clasice și moderne, fără șovăiri, Pimen Constantinescu s'a dedicat unei activități de împănținire a literaturii italiene, la noi. Intemeind pentru a-

ceasta AUSONIA, carte de poezie italiană modernă. În cari, a talmăcit pe Giovanni Pascole, Ada Negri, Pietro Mig-nosi, Gino Novelli și acum în urmă pe Gabriele d'Annunzio, — prezentați cu o biografie și un studiu integral lămuritor asupra fiecăruia.

Traducerile suferă încă la noi de deficiențe. Din cauza nepricepuților cari le îndeplinesc. Și cari fragmentează originalul, mistificându-l sau scurtându-l pe alocuria. (Ilustrative, în acest sens, sint traducerile din rusă ale lui George B. Rares). Numai astfel putem motiva, de ce atâtea capodopere ale literaturilor universale, no. le posecăm înt. un ch'p de te-cunoscut atit ca stil cit și ca unitate integrală.

Traducerea cere înfăptuitorului acelaș efort de creație, ca și al autorului în limba lui proprie. A traduce o carte înseamnă împănținerea conținutului, într'o formă cit mai transfigurată și de calitate originalului. Reiese de aici că greutățile unei traduceri sint enorme și că numai persoane, bine pregătite și cu putri încercate, se pot încumeta. Altel...

Chiar sonetele traduse de d. Pimen Constantinescu, cunoscător și al materialului și al teoriei literare, șchioapă pe ici colea, arătînd prin aceasta, că pentru o ideală traducere se cere și puțin talent de scriitor veritabil. Nu numai teoretician.

Totuș traducerea d-lui Constantinescu este superioară multora în genul său. Presimți din curățenia formei și a fondului, o dragoste pentru material, o frământată trăire pe după fiecare cuvînt sau vers.

Sonetele traduse de d. Pimen Constantinescu alese, la întâmplare, din cele peste 300 de sonete d'Annunziene, scrise între 1879—1904. O bibliografie și un studiu asupra sonetului european și dela noi, completează utilitatea acestui volum, situîndu-l printre primele în biblioteca oricărui iubitor de literatură și progres.

A doua plachetă, este o schiță bibliografică asupra publicațiilor periodice românești ale Sibiului de azi. Foarte utilă și lămuritoare, deoarece reflectă gradul de preocupare culturală a Sibiului.

De reținut că d. profesor Pimen Constantinescu știe să deie vieță chiar temelor aride. Bibliografia, prin însăș structura ei formată numai din fișe, este cea mai de nesuferit. Dar și cea mai bogată în utilități. Iubindu-și munca, pină la consumare, d. P. C. transformă tot imensul material bibliografic, într'o lectură agreabilă și informativă. Suscitînd interesul cetitorilor, cărora le rămîn atîtea noțiuni, altfel ignorate.

De pildă, cine ar fi știut că în 1928 minoritățile posedau „proporțional mai multe publicații decit autohtonii”, că Sibiul este orașul cu 14 periodice românești, 17 germane, 1 germano-romină și nici una ungurească?! Sau că Orhei e orașul cu o publicație?!... Sau că cea mai veche publicație a Sibiului este Telegraful român, fondat la 3 Ianuarie 1853, care acum apare de trei ori pe săptămîna?! Și cite altele.

Cineva ne-ar putea replica: Bine! dar la ce folosesc, toate acestea; și cu cit sint mai utile decit cutare roman pătimas?!
Valoarea acestor relațiuni este națională. De numărul periodicelor depinde indicele de cultură al cutărui oraș sau regiuni. De indicele general al publicațiilor din întreaga țară, va depinde gradul de lumină al poporului. De aceea, nu numai că schița bibliografică a d-lui Pimen Constantinescu e bună. Ci se cere imitată de cit mai mulți, în cit mai multe orașe.

Străinul numai atunci ne va aprecia și cinsti, cînd îi vom arăta mugurii și roadele muncii noastre.

ALEXANDRU TALEX.

ȘTIINȚA ROMANEASCA

Știința românească se poate mândri. În toate ramurile ei, este demn reprezentată.

Saltul în civilizație pe care noi, popor tânăr intrat în rândul acelor care până acum câteva decenii erau singurele conducătoare spirituale, este uluitor. De unde popoare cu o cultură mult mai veche decât a noastră, abia de reușesc să-și asimileze — numai capacitățile lor — cunoștințele noi pe cari geniul uman le relatează, poporul românesc numără în mijlocul său savanți, ale căror lucrări sunt astăzi puncte de reper pentru știința lumii.

Numărul oamenilor de știință români este mare. Zilnic, lucrările noi ale lor, se pot întâlni în revistele și publicațiile de specialitate streine, ca de acolo abia să luăm și noi cunoștință de ele.

Pentru noi acest fapt este un rău. Denotă un mediu, în care nu există respectul pentru munca de creație.

Obșnuința a lua, a copia și aprecia numai aceia ce ne venia de peste hotare, nu am luat seama la noi înșine. Și nu zădărim a jungerea la același nivel și nici depășirea ce ai noștri realizau.

Nouă, celor tineri, în sensul că vicisitudinile vieții nu ne-au strivit sufletul, ne revine înalta datorie morală să arătăm tuturor, oamenii mari pe cari i-am avut și avem. Să le pomenim lucrările, pentru cari și-au sacrificat rosturile vieților lor, făcând din știință un templu, în care umili, slujiau descătușați de ambițiile omenești.

Incepem seria prezentărilor cu d. *Dragomir Hurmuzescu*, prof. universitar decan al *Facultății de Știință* și director al *Institutului Electrotehnic Universitar* din București.

Savant, cunoscut în toată lumea științifică prin lucrările de mare merit, dintre cari voiu enumăra câteva. d-l Hurmuzescu are marea cinste de a fi înființat în România învățământul tehnic al electricității.

Până în 1909 nu exista în țară la noi acest învățământ, deși aplicațiunile ale electricității — lumină tramvai, forță — se introduseseră în mai multe orașe, prin concesiuni luate de firme streine. Personalul specialist era complet de origine streină, cu excepția câtorva români, cari făcuseră școli tehnice în streinătate.

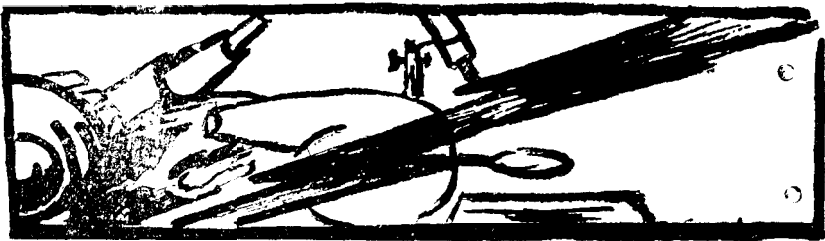
Facultatea de științe, din Iași, îmbrățișează și susține proiectul făcut de d-sa, prin care se crează, începând cu 1910—1911 Școala de Electricitate practică, a Facultății de Științe.

În toamna anului 1913 fiind transferat la catedra de „Aplicațiunile Căldurii și Electricității” dela Facultatea de Științe din București, începe organizarea învățământului electrotehnic.

În 1917—1919, împreună cu o comisiune din care făceau parte profesorii: *Pangrati*, *Pompeiu*, *Lalescu*, *Dănăilă* și *Neculcea*, au lucrat cu o comisiune franceză compusă din: *P. Appel*, *Haller*, *Lippman*, *Le Chatelier*, *Königs*, eminenți profesori ai Sorbonei, *P. Janet*, directorul Școlii superioare de Electricitate din Paris, *H. Vogt*, directorul Institutului Electro-mecanic din Nancy, și *Ing. Păteanu*, la desăvârșirea organizării institutelor tehnice românești, ale Universității.

Institutul Electrotehnic din București, revindică meritul de a fi fost inițiatorul radiofoniei române căci aici s'au înjghebat primele aparate de recepție, s'au făcut primele audițiuni și tot aici s'a realizat primul post de emisiuni radiofonice.

În cheștiunea aplicației undelor electrice la Radiofonie, Institutul Electrotehnic a marcat aportul său, prin lucrările și cercetările noi făcute (d-l *Petrașcu* și alții).

Rezultatele muncii utiașe depusă pe acest tărâm de d-l *Hurmuzescu*, se văd. Astăzi avem un număr însemnat de specialiști în toate domeniile electricității aplicate, specialiști temeinic pregăliți și cari fac fală Facultății de Științe și mândria vieții înființătorului învățământului electrotehnic.

Pe tărâmul lucrărilor originale numărul lor este foarte însemnat. Metode noi de experimentare, aparate, teorii, aplicațiuni, toate prezintă pecetia unei puternice personalități, a profesorului de incalculabil merit.

Multe din lucrările științifice ale d-lui Hurmuzescu, sunt pietre de hotăr întru însemnarea cunoștințelor omenești.

Astfel, studiul asupra razelor „X”, făcut prin proprietatea pe care acestea o au de a descărca corpurile electrizate (împreună cu savantul francez *L. Benoit*) arătând că acestea fac aerul bun conductor de electricitate, făcând o ionizare a gazelor, un fel de electroliză a lor, este de o mare importanță. Deasemenea determinarea numărului „v” al lui *Max Well*, experimental, servindu-se de relația $v = l \cdot i = Q : q = e : E =$ viteza lumii = 300.000 km. pe secundă (în care *I* = intensitatea; *Q* = cantitatea de electricitate; *E*, *e* = diferența de potențial electric, literile mari arătând unitățile aceleiași cantități în sistemul unităților electromagnetice, cele mici în sistemul electrostatic). Această lucrare a fost făcută în 1896 și a constat din compensarea a două forțe, o atracțiune electrostatică cu o repulsiune electrodinamică, demonstrând că „v” are aceiași valoare cu aceea găsită în 1888, de *Herz*, pentru înțelea undelor electromagnetice.

În 1909, d. Hurmuzescu dă o metodă pentru măsura absolută a unei rezistențe electrice în unități electrostatice (Completis rendus de l'Academie de Sciences de Paris. 7 Juin 1909). descărând

un condensator electrizat la potențialul *V*, printr'o rezistență *R*, astfel ca pe măsură ce se descarcă, capacitatea lui să varieze proporțional, lăsând potențialul *V* constant.

Studiază apoi magnetostricțiunea, imaginând o aparatură ingenioasă. Prin metoda sa, care are avantajul de a urmări toate fazele fenomenului, se poate găsi punctul de instabilitate moleculară, corespunzând la maximul de dilatațiune a fierului.

În urma experiențelor repetate, măsoară variația forței electromotrice a unui element, dinre care unul dintre electrozi este un metal magnetic, punându-l într'un câmp magnetic, arătând că forța lui electromotrice variază cu pătratul intensității de magnetizare.

D. prof. *Drag. Hurmuzescu* a dat un preparat — perfect izolat — propriu pentru lucrările de laborator. *dielectrina*. A imaginat mai multe aparate de laborator, din care remarcăm faimosul electroscop foarte sensibil, bazat pe o variațiune continuă de capacitate.

Am enumerat aici numai câteva din lucrările d-lui Hurmuzescu, totuși suficiente spre a se vedea locul pe care-l ocupă alături de marii savanți ai lumii.

Nu m'am ocupat aici de loc, de meritele ca profesor pe care d-sa le are. Falanga de absolvenți ai institutului, prin meritele ei, vorbește îndeajuns.

În numerile viitoare vom continua analiza vieții și operii altor savanți cu circulație universală. Avem câțiva oameni de știință cu descoperiri senzaționale, înabușite în pereții laboratoarelor. Ne vom ocupa și de aceștia. Pe rând și în așa fel, ca mintea și sufletul concetățenilor mei să nu mai caute faime și superiorități, numai peste granițe. Ci și la ei acasă.

George Ivanovici

FRONT COMUN NAȚIONALIST

Unul din cititorii «Cruciadei Românilor», (Căpitanul S) într'o scrisoare caldă și sinceră ne îndeamnă să luptăm «pentru a reface frontul mișcărilor naționaliste», trecând peste vicii de formă.

Ce vis frumos! Dar cine sânt vinovații de această desunire?

Sânt A. C. Cuza și *Corneliu Z. Codreanu*.

Primul se gândește la moștenirea mișcării de către fiul său, cel de-al doilea a declarat că va lăsa cu limbă de moarte ca oamenii lui să facă unire cu oricine, afară de cuziști.

Teama de șefie, ambiția mică și murdară sânt cauzele frânturii

mișcării naționaliste. Cearta dintre familia *Cuza* și *Codreanu* a dus la deosebiri de principii.

Ți-ai făcut iluzii prietene cititor când ai crezut că sânt vicii de formă. Sânt vicii de fond, de fond sufletesc și de caracter.

Unirea mișcării, de regenerare a românismului, se va face totuș, când cei azi în subordinea ambițiilor se vor rupe de miturile mincinoase și peste capetele lor vor uni mișcările, desinteresate și mânăți numai de spiritul de frățietate.

Dar aveți răbdare Domnule S. ziua aceia nu e departe, când orbiții vor vedea și fanaticii se vor desmetici.

Puncte de foc

■ Pamflet *Fleicaru von Ciorogârla* a apărut la tribuna Camerei ca matador al studenției și apărător ale ei.

Dela mica noastră tribună de aci adresăm și noi papușului o interpelare: Avem onoarea a întreba onoratul „Curentul” asupra unei lucrări tipografice ce se efectuează la „Heler”. Lucrare de milioane căpătată dela Monitorul Oficial.

Se spune că milioanele ce vor rămâne în onorata pungă a lui Șeicaru vor servi la înfrumusețarea Ciorogârliei.

De răspunsul ce-l vom primi depinde transformarea acestei comunicări în interpelare!

■ *Virgil Ionescu* alias *Leibovici*, șeful

Dobrogei Legionare, posedă acasă la *Domnia*-sa o mare și valoroasă galerie de tablouri reprezentând pe marile curtezane ale vremurilor.

Șeful său politic ar fi arvunit deja una celebră intitulată: „Intr'o piațetă la *Veneția*”.

Comunicăm amatorilor să grăbească ca nu cumva șeful să le cumpere pe toate.

Taxele Universitare

Sânt o problemă a cărei actualitate este departe de a fi perimată. Vecinic aceeași sub aspectele ei dure, problema taxelor universitare și-a multiplicat imposibilitățile de rezolvire. Născând în sufletul tineretului universitar legitime revolte și chiar greve.

Desigur că nu vom face un istoric al acestor taxe, după unii extrem de exorbitante, după alții suficiente. Ci vom privi, obiectiv, în ansamblu ei, problema acestor taxe.

Neajunsul cel mare și care a fost un motiv de speculație din partea ambelor părți — rectoratul și studențimea, — este lipsa de solidaritate a mării mase studențești. Nicăeri, mai mult ca în sânul studenției noastre, nu există atâta lipsă de dezinteres pentru probleme de strictă legătură cu viața ei, decât la noi.

A ajuns chiar clasică obicinuița de a lăsa în seama elementelor turbulente inițiativa rezolvirii în bine a atâtor nedreptăți. Studențimea dela noi este divizată în două curente: 1. cea studioasă până la lingușirea profesorilor și care, evident că va beneficia de o reducere ori chiar scutire a taxelor. 2. Marea masă, cu un mozaic sufletesc și preocupări asemenea din cari se recrutează marii revoluționari și inițiatorii grevelor sau ai rebeliunilor. Între aceste două categorii se perpetuiază o lipsă de unitate în acțiune, ba chiar de sabotare reciprocă.

În acest sens, păstrăm amintirea convorbirii cu un student «studios». Care, grație lingușelilor pe lângă un profesor, care îl recomensase cu o scutire integrală, se revolta fals împotriva camarazilor, cari declansaseră o grevă și stârneau cursurile. Dinaintea acestui fapt, nu ne-a mai rămas decât constatarea amară, că atâta timp cât între ai noștri vor fi camarazi, cari ne trădează ori disprețuiesc răsvăririle, fiindcă ei sânt *aranjați*, — nu se va putea nimic înfăptui sau revendica.

Taxele într'adevăr sânt exorbitante, și de multe ori nejustificate. (De ce oare taxa de 500 lei a rectoratului, indispensabilă oricărei înscrieri sau reinscrieri în orice facultate? La această taxă sânt impuși chiar *doctoranzii*, cari numai frecventează facultatea ci își pierd din timp prin bibliotecă). Dar, da-

că toată studențimea, ca la un semnal ar renunța să mai plătească, — neprezentându-se nimenea la nici o scutire, credeți oare că nu s'ar isbândi?

Desigur că da! Consiliile facultăților s'ar sesiza și concluzia ar fi: sau închiderea facultăților, din lipsă de studenți, — sau ceiacei mai siguri, scăderea taxelor la un nivel omenos și la îndemâna tuturor.

Pentru aceasta însă e necesară acea solidaritate între rânduri. Între indivizi. Studențimea să-și pună problema în comun și niciunul să nu-și trădeze camaradul, aranjându-și socotelile singur. Nu, obținând avantajii sau scutiri, numai pentru noi înșine salvăm ceva. Ci în așa fel, ca să nu mai fie deosebiri. În așa fel ca să nu mai existe privilegiul câtorva.

Reducerile sau scutirile de taxe, cari se dau de către decanii facultăților, sânt punctul invulnerabilității acestor decani, intransigenți în soluționarea durerii colective. Scutind sau amânând pe câțiva autoritatea universitară motivează oricui prin asta că nu e așa de insensibilă cu studențimea. Dimpotrivă, celor săraci și meritoși le acordă păsuiri și chiar gratuitate.

Aici stă defecțiunea. În fiecare an sânt câteva sute de studenți, învârtiți cu profesorii sau cu autoritățile, cari le fabrică dovezi de circumstanță. Mai poți oare striga, că nu găsești umanitate în sufletul profesorilor, când aceștia oricând îți pot arăta numele celor ajutați?!

Nu! ar fi și inutil.

Până când studențimea nu se va solidariza, în așa fel încât unirea să meargă până la rezolvirea nevoiei ultimului ins, — nu se va face nimic. Nici presa, nici demagogia și nici amenințarea nu vor putea înfăptui, acolo unde se remarcă lipsa răvnei colective.

Conducătorii societăților studențești sânt datori să organizeze această solidarizare ofensivă. Să lase miragiile politice, fiecare șef de cerc sau centru, și mai aproape de suferința camarazilor, să-i organizeze și să deie lupte hotărâtoare.

Altfel, la ce bun văicăreliile sau scandalurile, dacă ele nu sânt urmate imediat de fapte energice, bine calculate și cu foloase imediate.

AL. ZAHARIA

Agitația din sânul studenției creștine ieșene

În ultimul timp în mijlocul studenției creștine domnește o vie agitație, dat fiindcă până în prezent Senatul Universitar n'a dat nici-un răspuns la cererile insistente a d-lui *Roman Filimon*, președintele Asociației Studenților Creștini, de a convoca comitetul asociației. De notat faptul că nici poliția n'a autorizat cele cerute de d-l *Filimon*, datorită cărora acesta și-a prezentat demisia, degajându-se astfel de orice răspundere. În urma întrunirii studențești dela „Căminul Studențesc” din strada Sărării 47 pe ziua de 28 a. c. ora 4, convocată de Centrul Studențesc Iași, d-l *Roman Filimon* și-a prezentat demisia. Intregul comitet s'a solidarizat la gestul președintelui, demisionând din fruntea Centrului Studențesc Iași.

În fața acestei situații s'a ales o comisie interimară formată din d-l *Totu* și alții, care a preluat conducerea Centrului Studențesc până la alegerea noului comitet ce va avea loc ulterior.

S'a dat următorul comunicat din partea Asoc. Stud. Creștini, Centrul Iași.

Astăzi 28 crt. ora 4 p. m. comitetul A. S. C., intrunindu-se de urgență pentru a hotărî atitudinea ce trebuie s'o ia față de situația creată centrului studențesc, prin demisia președintelui *Roman Filimon*, aduce la cunoștința întregii studenții creștine dela universitatea din Iași următoarele:

Intrucât Onor. Rectoratul nu ne-a aprobat până azi nici-o întrunire, fiind mereu boicotați și derutați, iar situația aceasta nemai putând continua întregul comitet se declară solidar cu președintele A. S. C., dându-și demisia.

Am voit să protestăm contra taxelor exagerate, contra presei comuniste, iar astăzi Onor. Rectoratul culminează prin aceea că nu ne aprobă nici adunarea pentru depunerea mandatului. Am căutat pe toate căile o înțelegere; acestor ostilități, am căutat o explicație, dar n'am obținut decât ironie și sfidare. Nu ne mai luăm nici-o răspundere, studențimea să decida.

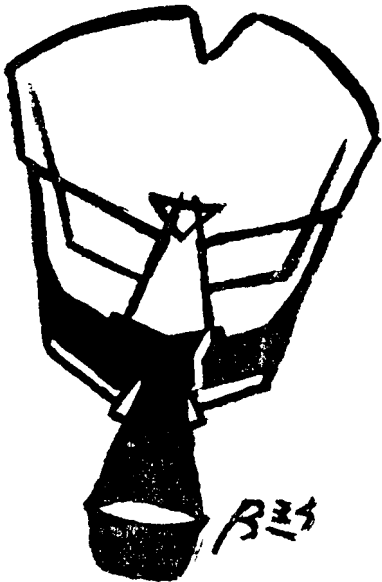
PETRU P. NICOLAU

FRESCA INTERNA

CULISELE SKODEI

Ca la teatru, săbiile agitate de actorii acestei afaceri sânt de lemn, iar beligeranții care apar pe scenă cu urgia în ochi și moartea în mâini, chefuiesc la olaltă în cabina lor comună.

Contractul Skoda cu mici modificări va reintra iar în vigoare. Numai bietul Selezki își va continua pedeapsa de țap ispășitor,

care a primit să tacă dând astfel firmei sale posibilitatea să lucreze înainte.

CONCESIUNI

D-l Vaida Voevod deși azi mai la cuțite ca oricând cu D-l Maniu totuși s'a împăcat cu D-sa.

Unul l'a cedat pe Mihai Popovici, celălalt pe Mirto acceptând chiar să nu mai discute anumite observații asupra vietei noastre constituționale cu ocazia mesagiului.

Gvernul l-a rândul său a admis să nu mai fie trimis nimeni în judecată. Toată lumea s'a împăcat așa ca 'n raiu și fiecare e mândru de atitudinea lui.

Astfel toți au câștigat partida.

Dr. LUPU

O bombă a mai rămas. Discursul mesaj al D-rului Lupu.

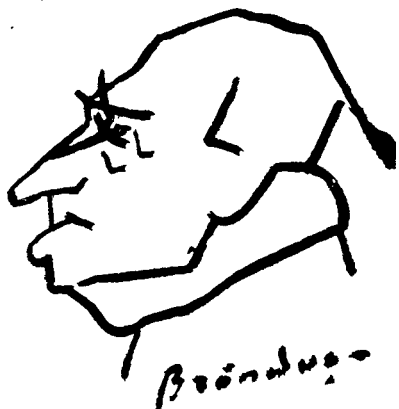
Dar ce va putea spune?

A dat cu pietre și cu huo, D-lui Vaida pe vremuri în parlament, acuzându-l pe fiul său că ar fi avut lefuri de sute de mii de lei la Skoda. A intrat apoi cuminte și ca un miel — în piele de lup — sub conducerea pe care a înjurat-o.

Azi ce-ar putea spune nou?

Intelligent, debater admirabil

dar linia de conduită cam în formă de trăsnet.

Și când te gândești ce tirade de morafă va svârli în curând dela tribuna camerei?

BILANȚ

Și pentru toată această mascară, milioane pe zi plătite parlamentarilor, milioane stoarse din sudoarea depe fruntea muncitorilor acestei țări.

Ce bilanț dureros trebuie să încheiăm acestei afaceri. Bombele ce se anunță, svârcolirile, ce se prelungesc sunt numai motive de intrigă politică, căci fondul e stins, e încasat și mâncat de mult.

Dacă fiecare cetățean ar avea curaj, atunci când ar întâlni pe stradă pe acești actori caraghioși, ar trebui să-i scuie și să-i palmuiască, poate că tot ș-ar mai face ceva.

IUNIANIȘTI

Un grup rupt și el din sfărțecatul partid Național-Tărănesc.

care câștigă teren destul de apreciabil, în special în Oltenia.

Șeful, D-l Iunian un om asupra căruia iarăși pana noastră de croniciari obiectivi nu-l poate descrie decât ca pe un caracter cinstit care pulsează viu la tot ce e românism.

Părerile sale economice care rămân a fi verificate, îl mențin pe o poziție programatică și deologică bine definită.

Un singur cusur: dacă n'ar fi democrat. Nu vede oare putregaiul cum se întinde? Nu este el însuși o victimă a democrației?

Manifestările din ultimul timp au fost lipsite de virulența observată la Georgiști și Averescani.

D-l Iunian va fi poate chemat

mâine într'un eventual guvern al partidelor zise mici.

GRADUL 33

D-l Argetoianu, om căruia natura nu i-a refuzat nici inteligența nici capacitatea politică, nici energia, a căzut totuși înfrânt de masonerie care i-au impus comandamente străine de voința sa. Dacă ar fi fost sărac, cine știe, ar fi ajuns ce-a visat.

Banii l-au distrus și intriga. Rămâne veșnicul mânuitor de sfori care se preumblă legănat de la om politic, la om politic, purtător de nenoroc și faliment.

Steaua lui a apus.

Chiar dacă va mai fi imbarcat în vr'o guvernare va fi un leșt inutil și periculos la valuri.

Recunoaștem, a fost o forță, dar nu a luminii ci a 'ntunerului.

CRONICAR

AFACERI-AFACERI

Pentru a pune punct «afacerii Skoda» vom cita din «Candide» din 6 Decembrie anumite pasagi destinate «afacerii Staviski».

«Experiența dovedește că nu mușmalizând sau micșorând scandalurile de sunt rezolvate. Din potrivă: prin tangente ele renase, trebuie lovit puternic și o singură dată...»

«Inteligența escrocilor mari este de a fi priceput că nu mai există de cât un singur capitalist: cel mai mare, cel mai prost Statul.

Particularii nu mai au bani; poate că mai au case, pământ sau tacâmuri, dar bani nu... Ei s'au refugiat odată pentru totdeauna în rezervă definitivă. Pesimiștii cumpără aur sau develope; optimiștii adună bancnote în cutii goale... Dar greva celor ce economisesc este și șomajul escrocilor; cum să mai plaseze acțiuni ale minelor de cașcaval din Sahara, unor capitaliști care se desinteresează odată pentru totdeauna de astfel de afaceri — și așa escrocheria ar fi menită să dispară, dacă n'ar rămânea cea mai lăptoasă, cea mai zămoasă, cea mai proastă, cea mai înaltă vacă de

Cronica externă

Cartea principală a situației internaționale se joacă în clipele de față înaintea cenaclului Ligei Națiunilor.

Pe deasupra îndreptăției în-lărgiri Jugo-Slave, peste răspunsul nemăsurat al D-lui Eckart, în numele Ungariei, răfuiala cea mare a diplomației Europene își așterne astăzi jocul.

Categoric a fost memoriul sârbesc, amenințător interviul liegentului Paul, temerară replica Ungariei. Și atunci, odată mai mult și Franța și Anglia, și Italia și Polonia se străduiesc din răsuputeri să găsească o cale de mijloc, care să risipească eminentul pericol al unui conflagrațiunii, cu urmări ce nu am vrea să le trăim.

Sarcină și grea și periculoasă. Căci în dosul acestui conflict, interesele oficiale ale statelor se lovesc de interese subversive al celor cari nu concep simbolul de Patrie și nu se închină decât banului.

Cu o cuminenție, care întrece multe așteptări, chestiunea Sare s'a clarificat într'atât încât este stearsă dintre problemele care ar putea complica situația Europei — sub controlul unor puteri plebiscitului va fi garantat cinstit și în orice caz aranjamentele financiare de pe urma lui au și fost stabilite. Pote că nouri amenințatori ai încordării Sârbo-Ungare să fi ajutat grăbirea acestui acord.

Dacă mica Înțelegere, în urma tratatelor existente, nu poate de cât să sprijine pe Jugo-Slavi, a încercat prin glasul D-lui Titulescu, într'un discurs, pe cât de energic pe atât de drept, să tempereze enervări prea mari.

Soarta Europei atârna totuși încă odată de puterea de convingere ce o vor exercita o marele puteri pentru adoptarea formulei D-lui Eden, reprezenta-

tantul Angliei; căci deși aprobat în unanimitate și principial, de Ungaria, care își recunoaște anumite vinuri, se măcere acesteia din urmă mult curaj și cinstie pentru a pași la aplicarea sancțiunilor ce i cer.

Iar dacă Liga Națiunilor va ști să-și îndeplinească până la capăt această misiune, atunci autoritatea ei asupra lumii în tregi va fi de data aceasta oarecum refăcută.

În ajutorul unei soluții pacifice pentru bătrâna Europă este și demersul concomitent a Poloniei și a Germaniei pentru un pact cu Franța. Este un pal urias spre clarificarea tensiunii dintre state. Acest acord a pune capăt politicianismului demagogic din fiecare țară care din interese meschine și de o clipă, îngreuează prin reprezentanții lor în parlamente, conlucrare senină și consecvență al diplomaților.

C. C.

Crucea dela Eroul necunoscut

În 1931 Mihail Stelescu obținând că nu există cruce la eroul necunoscut a început o vie propagandă printre studenți pentru depunerea ei.

La 10 Decembrie 1932 se hotărâște depunerea crucii, de nefiind bani se amână pentru 24 Ianuarie 1933.

Nu se gândea nimeni că depunerea unei cruci va putea duce represtunea autorității.

Păr. Georgescu-Edineț, a preot al studențimii a fost rugat să ia parte la depunerea crucii și să officieze o slujbă religioasă la mormânt.

La Parcul Carol însă armata a barat trecerea, ba mai mult a fost și o încercare.

În urma aceasta crucea a fost depusă cu mare fast și o procesiune de 10.000 de oameni la Patriarhie, purtată fiind pe umeri de inițiatorul ei Mihail Stelescu.

La 10 Decembrie era sora cit termen de judecată pentru rebeliune în fața Curții cu juri, Părintelui Edineț și lui Mihail Stelescu cât și la încă 3 studenți.

Procesul s'a amânat pentru 14 Mai 1935.

Între timp «Cultul Patriei» a realizat visul celor dați în judecată, depunând un soclu flacărilor dela Eroul, pe care se află gravate 4 cruci.

«Cruciada Românismului, multumește pe această cale aceluia cuib de români dela «Cultul Patriei» pentru aducerea la îndeplinire a acțiunii începute de directorul nostru.

Surpriza numărului nostru de Crăciun va fi o senzațională confesiune a lui Panait Istrati

Scrisoare deschisă către dreapta

Cereți deci, Joi 20 Decembrie a. c.

„Cruciada Românismului“

festivă și în culori. Pretul numai 2 Lei